

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Viorel Gherciu

Ministrul mediului

Iuliana Cantaragiu

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea unor acte normative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea apelor nr. 272/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 81, art. 264), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează.

1. La articolul 25:

la alineatul (4), cifrele „30” se substituie cu cifrele „15”;

la alineatul (5), cifrele „30” se substituie cu cifrele „20”.

2. Articolul 27 se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) În aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații și entităților juridice abilitate să gestioneze infrastructura centralizată pentru irigații.”

3. Articolul 29 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul în care sunt mai mulți cesionari, instituția competentă înregistrează cesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru fiecare cesionar în parte, în baza actului privind transmiterea dreptului de folosință semnat între cesionari.”

4. La articolul 30 alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) la cererea titularului prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile;”.

Art. II. – La articolul 36 alineatul al doilea litera b) din Codul funciar nr. 828/1991 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 107, art. 817), cu modificările ulterioare, după textul „iazurile antierozionale,” se introduce textul „bazinele de acumulare a apelor pluviale la irigare,”.

Art. III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia.

Președintele Parlamentului

Nota informativă
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(număr unic 30/MAIA/2022)

1.Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Seceta care persistă în urma schimbărilor climaterice afectează producția agricolă și, implicit, securitatea alimentară a țării. Irigația este principala măsură eficientă de optimizare a regimului de umeditate a solului în perioada de vegetație a plantelor.

Astfel, prin petițiile adresate Guvernului și Ministerului și ședințelor de lucru cu Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații (AUI) și Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova s-a constatat că este necesar de amendat unele acte normative pentru eliminarea impedimentelor de ordin juridic și administrativ în scopul dezvoltării sectorului hidroameliorației (irigare/desecare).

În prezent, conform Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, au fost create circa 35 AUI. Astfel, majoritatea bunurilor sistemelor centralizate pentru irigații au fost transmise în comodat. De asemenea, se examinează cereri privind transmiterea bunurilor unor sisteme de irigare centralizate (SIC) de la Agenția Proprietății Publice către Agenția „Apele Moldovei”. Ulterior, Agenția „Apele Moldovei” urmează să transmită în folosință gratuită (comodat) patrimonial SIC către circa 7 AUI în conformitate cu prevederilor Hotărîrii Guvernului nr.198/2013.

În rezultatul transmiterii în comodat a bunurilor sistemelor centralizate de irigare către AUI aceștea se confruntă cu unele impedimente la gestionarea acestora, obținerea subvențiilor în conformitate cu prevederilor Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor FNDAMR, aprobat prin Hotărîrea Guvernului 455/2017 în cadrul submăsurii 2.3 Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare, impedimente la utilizarea eficientă a sistemelor de irigare centralizate etc.

Reieșind din cele expuse în scopul dezvoltării cadrului normativ întru eliminarea impedimentelor de ordin juridic și administrativ pentru dezvoltarea sectorului hidroameliorației (irigare/desecare) și pentru asigurarea implementării acțiunii stabilite în Planul de activitate a Guvernului pentru anii 2021-2022, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a organizat o ședință de lucru cu AUI pentru a discuta impedimentele de ordin juridic și administrativ în sectorul hidroameliorației.

În rezultatul identificării problemelor din domeniu a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, în scopul excluderii unor impedimente la irigarea terenurilor agricole.

Aprobarea și implementarea acestora va contribui la utilizarea eficientă a sistemelor de irigare centralizate, facilitarea fondării AUAİ și asigurarea majorării recoltei obținute pe terenurile irigate, ceea ce în rezultat va spori veniturile producătorilor agricoli.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul dat instituie cadrul juridic al RM în domeniu și nu contravine principiilor de funcționare a pieții interne a Uniunii Europene și nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul dat reglementează soluții juridice pentru eliminarea impedimentelor de ordin juridic și administrativ în scopul dezvoltării sectorului hidroameliorației.

Astfel, o problemă cu care se confruntă producătorii agricoli, membrii AUAİ și alți utilizatori de apă pentru irigare este obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei la irigare. Menționăm faptul, că Agenția de Mediu nu eliberează în termen de 30 zile autorizația de folosință specială a apei la irigare din considerentul că art. 25 din Legea apelor, stabilește că instituțiile competente, în termen de 30 de zile de la primirea cererii coordonează prin procedura ghișeului unic, condițiile de folosință a apei, iar termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru Agenția de Mediu este de asemenea 30 de zile.

Astfel, instituțiile responsabile de coordonare prin ghișeul unic în majoritatea cazurilor prezintă avizul în termenul stabilit de 30 de zile și Agenția de Mediu nu reușește să elibereze autorizația data în termenul stabilit.

Din aceste considerente, se propune ca instituțiile competente de la primirea cererii să coordoneze prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile. Astfel, la art. 30, alin. (5) cifra „30” se va substitui cu cifra „20”.

De asemenea, se propune la aliniatul (4) cifra „30” să se substitui cu cifra „15” din considerentul ca orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecții la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei la irigare să poată notifica în scris instituția competentă în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție, pînă Agenția de Mediu va elibera autorizația de folosință specială a apei la irigare.

Una din problemele expuse de către producătorii agricoli, utilizatorii de apă și membrii AUAİ în cadrul ședințelor, conferințelor și altor evenimente de specialitate, rezidă în limitarea eliberării actelor permissive privind folosința specială a apei pentru

irigare altor titulari aflați în ariile de deservire a sistemelor centralizate de irigare fiabile. În susținerea acestei măsuri sunt invocate mai multe argumente și anume:

- 1) Protejarea investiției publice a statului în Sistemele Centralizate de Irigare;
- 2) Asigurarea accesului larg a producătorilor agricoli la surse de apă pentru irigare de calitate fără a fi necesară obținerea unei autorizații de mediu pentru folosința specială a apei la irigare;
- 3) Asigurarea protecției mediului și resurselor de apă;
- 4) Aplicarea metodelor de irigare prietenoase mediului și protecției resurselor de sol;
- 5) Asigurarea onorării obligațiilor fiscale privind pentru utilizarea resurselor naturale (apei);
- 6) Optimizarea costurilor de întreținere a Sistemelor Centralizate de Irigare și a apei la irigare.

De asemenea, considerăm că prevederile legislației trebuie să fie elaborate în vederea excluderii opțiunilor de utilizare a apei necontrolat și admiterea utilizării neraționale a resurselor de apă.

În acest sens, la art. 27 din Legea apelor, se propune completarea aliniatului (3¹) ca în aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei să se elibereze asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații și entităților juridice abilitate să gestioneze infrastructura centralizată pentru irigații.

Suplimentar, menționăm că *entitățile juridice abilitate cu gestionarea infrastructurii centralizate pentru irigații* sunt Stațiunile Tehnologice pentru Irigare care gestionează infrastructura de irigare. Astfel, unele Stațiuni Tehnologice pentru Irigare au fost lichidate, din considerentul că infrastructura de irigare a fost transmisă în comodat AUAI.

Însă sunt unele Stațiuni Tehnologice pentru Irigare care funcționează și gestionează Sistemele de Irigare Centralizate (conform informației Agenției „Apele Moldovei” în prezent funcționează Î.S. SGA Nistru Centru - SCI Cojușna, SCI Hîrbovăț, Î.S. STI Căușeni - Bender 2 (stație de captare), Î.S. STI Ștefan Vodă).

De asemenea, acestea obțin autorizația de mediu pentru folosința specială a apei la irigare, și încheie contracte de livrare a apei la irigarea terenurilor agricole cu producătorii agricoli/utilizatorii de apă la irigare.

Totodată, menționăm că în prezent unele Stațiuni Tehnologice pentru irigare au fost lichidate, iar autorizația de folosință specială a apei pentru irigare a fost cesionată AUAI, iar Legea apelor nu reglementează expres procedura de cesionare.

În legătură cu derularea procesului de transfer al managementului SCI de la întreprinderile de stat către AUAI, necesită reglementare problema succesiunii autorizațiilor de folosință specială a apei la irigare. În prezent, Legea apelor reglementează doar la general procedura de succesiune. Ca urmare, autoritatea competentă Agenția de Mediu solicită AUAI prezentarea întregului set de acte stabilite

la art. 25 din Legea apelor, eliberînd o nouă autorizație de folosință specială a apei la irigare. Din aceste considerente, AUAU au avut impedimente la obținerea subvențiilor pentru achitarea cheltuielilor la irigare conform Submăsurii 2.3. Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare, din Hotărîrea Guvernului nr.455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Totodată, întreprinderile de stat specializate (STI), gestionau mai multe Sisteme Centralizate pentru Irigații, iar în unele cazuri pot fi mai mulți succesori ai unei autorizații, se propune de completat art. 29 cu alin. (3) din Legea apelor, ca în cazul în care sunt mai mulți cesionari, instituția competentă să înregistreze cesiunea autorizației de mediu pentru folosință specială a apei pentru fiecare cesionar în parte, în baza actului privind transmiterea dreptului de folosință semnat între cesionari.

Un alt impediment cu care se confruntă AUAU este depășirea volumului de apă stabilit în autorizație. Sunt cazuri când utilizatorii de apă au nevoie de un volum de apă la irigare mai mare decât cel stabilit în autorizația de folosință specială a apei la irigare. Este necesar ca volumul suplimentar de captare a apei la irigare, peste cel prevăzut în autorizație, să poată fi modificat de către Agenția de Mediu la solicitarea directă a titularilor autorizației de mediu.

Problema principală o reprezintă autorizațiile eliberate până la punerea în aplicare a SIA GEAP, informația despre care nu există în sistem și respectiv ele nu pot fi procesate (reperfectate) electronic. În acest caz solicitanții trebuie să se adreseze pentru modificarea volumului de apă prevăzut în autorizația de mediu pentru folosință specială a apei către Agenția Apele Moldovei” cu o solicitare oficială în afara ghișeului.

Astfel, se propune de stabilit expres în art. 30, lit.a) din Legea apelor, că autorizația de mediu pentru folosință specială a apei să poată fi modificată de către instituția competentă la cererea titularului prin intermediul ghișeului unic în termen de 20 zile.

Totodată, menționăm că o soluție de aprovizionare cu apă la irigare poate fi colectarea apei de ploaie. Aceasta este una dintre cele mai eficiente și ecologice soluții pentru administrarea apei din precipitații. Chiar și în perioadele cu precipitații reduse, poate fi colectată apă pentru creșterea culturilor agricole. Iar pentru construcția acestor bazine sunt folosite materiale prietenoase mediului.

Conform prevederilor art. 22 alin. (5) din Legea apelor, precipitațiile atmosferice care cad pe terenurile private pot fi folosite de către proprietar în conformitate cu dispozițiile Codului civil și se consideră folosință generală a apei, și nu este necesar de obținut autorizație de folosință specială a apei la irigare.

Articolele 590-593 din Codul civil stabilesc modul de folosire a apelor, regulile speciale de folosință, captare a apelor etc.

Conform prevederilor art. 592 alin. (1) proprietarul care vrea să folosească pentru irigarea terenului său apele naturale și artificiale de care poate dispune în mod efectiv are dreptul ca, pe cheltuiala sa exclusivă, să facă pe terenul riveran opus lucrări utile de captare a apei.

În cazul surplusului de apă conform prevederilor art. 593 alin. (1) din Codul civil proprietarul căruia îi prisosește apa pentru necesitățile curente este obligat ca, în

schimbul unei juste și prealabile despăgubiri, să ofere acest surplus proprietarului care nu poate procura apa necesară terenului său decât cu o cheltuială excesivă.

Proprietarul nu poate fi scutit de obligația stabilită la alin. (1) din art. 593 pretinzând că ar putea da surplusului de apă o altă destinație decât satisfacerea necesităților curente. El poate însă cere proprietarului aflat la nevoie despăgubiri suplimentare cu condiția că va dovedi existența reală a destinației pretinse.

Ținând cont că bazinele de acumulare a apei din precipitații este necesar de a fi construite în extravilan în majoritatea cazurilor pe terenuri cu destinație agricolă propunem de a indica expres în art. 36, lit. b) din Codul funciar nr. 828/1991, că pe terenurile cu destinație agricolă, pot fi amplasate bazinele de acumulare a apelor pluviale la irigare.

Suplimentar, comunicăm că propunerile la Codul fiscal incluse în proiect au fost excluse din considerentul că acestea au fost acceptate de a fi incluse la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind politica fiscală și vamală pentru anul 2022), promovat de Ministerul Finanțelor și aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 394/2021 și adoptate de Parlament.

Totodată, pentru examinarea propunerilor și obiecțiilor parvenite asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea apelor, Codul funciar), în ședința Secretarilor Generali din 31 decembrie 2021 și executării sarcinilor stabilite în Procesul-verbal nr. 34/2021, MAIA a organizat o ședință de lucru în comun cu Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova, unde s-a decis pe principii reciproc acceptabile asupra divergențelor pe marginea proiectului de lege menționat (Proces-verbal nr. 1 din 05.01.2022).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului dat nu necesită mijloace financiare suplimentare din contul bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a adoptării modificărilor propuse, pentru a pune în aplicare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative va fi necesar:

- modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1170/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri;
- modificarea Hotărârii Guvernului nr. 894/2013 cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosința specială a apei.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului dat la data de 22.10.2021 a fost plasat pe siteul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotaririi-guvernului-cu-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8579>) la

compartimentul *Transparență decizională*, la rubrica *Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor*.

De asemenea, în conformitate cu pct.11 subpct.3), din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.23/2019, Anunțul privind inițierea consultărilor publice asupra Analizei Impactului de Reglementare a proiectului menționat a fost plasat pe siteul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (articip.gov.md/ro/document/stages/analiza-a-impactului-de-reglementare-efectuat-pentru-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8650).

Totodată, *proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative*, definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și consultare cu părțile interesate este plasat pe site-ul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, compartimentul „Transparență decizională/Proiectel de documente”.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție (scrisoarea nr. 06/2-1313 din 07.03.2022), în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu cade sub incidența art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției (scrisoarea nr.04/1940 din 25.02.2022 și nr. 04/3003 din 30.03.2020) în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

11. Constatările altor expertize

Ministerul a elaborat Analiza Impactului de Reglementare efectuată la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative și a remis Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător pentru examinare (nr. 07-05/3731 din 15.11.2021). Astfel, la data de 23 noiembrie curent, AIR la proiectul menționat a fost examinată în cadrul Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător și susținut cu condiția luării în considerare a recomandărilor expuse de expert (scrisoarea Cancelariei de Stat, Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător nr. 38-78-85-9743 din 3.12.2021). Astfel, AIR definitivat conform recomandărilor și proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost remis Cancelariei de Stat, Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător prin scrisoarea nr. 07-

04/3895 din 29.11.2021, pentru examinare și expunerea opiniei.

La data de 7 decembrie curent, Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Suplimentar, menționăm că AIR a fost remis Ministerului Finanțelor pentru examinare și consultare acesta fiind avizat pozitiv (nr. 09/2-03/2496/1302 din 13.12.2021).

Ministru

Viorel GHERCIU